

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДВНЗ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ОСВІТНЬО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ЦЕНТР
«МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙКАМПУС»**

ПОЛОЖЕННЯ

**про конкурс методичних розробок
з інфомедійним компонентом для здобувачів закладів освіти**

**Суми – 2020
Бахмут – 2020**

1. Загальні положення

1.1. Положення визначає порядок організації та проведення конкурсуметодичних розробок з української мови, української літератури, зарубіжної літератури для здобувачів закладів загальної середньої освіти, з дисциплін мовно-літературного спрямування для здобувачів закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, закладів вищої педагогічної освіти з інфомедійним компонентом (далі – Конкурс).

Конкурс проводить творче об'єднання «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬ» у межах реалізації міжуніверситетського грантового проєкту «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» (Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка (далі – СумДПУ), Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – ГІМ), ГО «Центр розвитку філології»).

Положення враховує вимоги мовно-літературної освітньої галузі і ключові компетентності Державного стандарту базової середньої освіти (2020), Професійного стандарту вчителя (2020), статті 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (2017).

Примітка. «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» функціонує в межах проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні, в партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси.

1.2. Мета Конкурсу: сприяти розробленню інноваційного навчально-методичного забезпечення уроків/занять, виховних заходів з української мови, української літератури, зарубіжної літератури з інфомедійним компонентом для набуття здобувачами освіти навичок критичного сприйняття, осмислення інформації та аргументованого її використання в комунікації, формування інфомедійної грамотності.

1.3. Завдання Конкурсу:

- ініціювання й сприяння розробці інноваційного навчально-методичного забезпечення уроків/занять, виховних заходів з української мови, української літератури, зарубіжної літератури з інфомедійним компонентом;
- інтеграція інфомедійного компоненту в навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури з метою набуття здобувачами освіти навичок критичного сприйняття, осмислення інформації та використання її для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- розвиток мовнокомунікативної, предметно-методичної, проєктувальної компетентностей учителя закладу загальної середньої освіти, здатності до навчання упродовж життя; підвищення рівня професійної майстерності вчителів-словесників закладів загальної середньої освіти,

викладачів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти; вищої педагогічної освіти;

- відбір та експертиза на конкурсній основі методичних розробок (розгорнутих конспектів уроків/занять, фрагментів уроків/занять, позакласних/виховних заходів) з інфомедійним компонентом;

- поширення кращого педагогічного досвіду формування інфомедійної грамотності здобувачів освіти.

1.4. Інформація про проведення Конкурсу розміщується на офіційних сайтах СумДПУ (<https://rctpd.sspu.edu.ua/media-vchytelskyi-kampus.html>), ГІМ (http://forlan.org.ua/?page_id=26441), на сторінці освітньо-дослідницького центру «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙКАМПУС» у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/395980671639598>), на сторінках членів творчого об'єднання «Медіавчитель» та іншими доступними способами.

1.5. Під час проведення Конкурсу обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

2. Учасники Конкурсу, умови та терміни проведення

2.1. До участі в конкурсі запрошуються студенти закладів фахової передвищої і вищої освіти, учителі української мови і літератури, зарубіжної літератури, викладачі української мови і літератури, зарубіжної літератури, дисциплін мовно-літературного спрямування. Кількість учасників за однією методичною розробкою може бути від одного до трьох.

2.2. Конкурс проводиться на добровільних засадах із дотриманням академічної доброчесності.

2.3. Конкурс проводиться дистанційно.

2.4. Конкурс проводиться з 11.01.2021 року до 04.02.2021 року включно.

2.5. Учасники Конкурсу подають:

- заявку за відповідною формою (Додаток 1 Положення);

- електронний варіант методичної розробки за відповідними вимогами (Додаток 2).

2.6. Учасники Конкурсу подають розгорнуті конспекти уроків/занять, фрагментів уроків/занять, позакласних/виховних заходів) з інфомедійним компонентом за однією з категорій:

- для здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти (5-11 класи);

- для здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

- для студентів закладів фахової передвищої освіти;

- для студентів закладів вищої педагогічної освіти.

Учасник (учасники) можуть подавати 1 або кілька методичних розробок (до трьох).

2.7. Учасники Конкурсу надсилають матеріали з позначкою в темі листа «На конкурс» на електронну адресу освітньо-дослідницького центру «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус»: mediateachercampus@gmail.com.

Організатори конкурсу підтверджують отримання листів із конкурсними роботами упродовж однієї доби від часу відправлення відповідного листа. В окремих випадках (у разі одночасного надходження великої кількості робіт, що зазвичай є ймовірним в останній тиждень прийому конкурсних робіт) можливе надсилання підтвердження упродовж трьох діб від часу відправлення листа. Підтвердження надається у вигляді зворотнього електронного листа відправником з повідомленням про отримання роботи. У випадку неотримання такого повідомлення автори робіт або інші особи, які їх відправляли, можуть звернутися за довідками, використовуючи контактні дані, наведені у наступному абзаці цього пункту.

Довідки надаються лише щодо отримання/неотримання робіт, дотримання/недотримання учасниками формальних вимог до оформлення робіт та шляхів виправлення можливих проблем, які виникли у зв'язку з цим. Коментарі щодо змісту та якості виконання робіт і перспектив їх відзначення не надаються в жодному вигляді до дня нагородження переможців конкурсу.

Контактна особа від організаторів Конкурсу з питань прийому робіт: Пономаренко Наталія Петрівна (адреса у Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100006573215965>; листування відбувається через електронну скриньку mediateachercampus@gmail.com).

2.8. Організатори мають право розміщувати презентувати роботи учасників Конкурсу у друкованих та електронних ЗМІ із зазначенням авторства методичної розробки. Реєстрація роботи на Конкурсі, здійснена у спосіб, передбачений п.2.7., автоматично означає згоду учасника на подальше використання робіт зазначеним шляхом організаторами.

3. Вимоги до оформлення методичної розробки

3.1. Для участі в конкурсі учасники подають розгорнутий конспект методичної розробки або фрагмент конспекту методичної розробки за тематикою конкурсу з урахуванням принципів природовідповідності та пізнавальних можливостей здобувачів освіти.

3.2. У конспекті методичної розробки має бути реалізовано інфомедійний компонент. Доцільним є акцентування на формуванні інфомедійних умінь як вагової складової мовнокомунікативної, інформаційно-цифрової, предметно-методичної, проєктної компетентностей, здатності до навчання упродовж життя; застосування методів, що ґрунтуються на співпраці (методу ігор, проєктів та ін.), застосування різноманітних прийомів сучасних освітніх/педагогічних технологій, реалізацію компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого підходів до навчання здобувачів освіти, на формування предметних (мовної, літературної) та ключових (життєвих) компетентностей,

означених чинними державними документами; на формування м'яких компетентностей (Softskills), визначених ЮНЕСКО та Європейською комісією.

3.3. Матеріали подають в електронному варіанті. Вимоги до оформлення подано в додатку 1 Положення.

Допоміжним матеріалом методичної розробки можуть бути PowerPoint-презентації та інші дидактичні матеріали, змодельовані на онлайн-платформах чи освітніх ресурсах.

4. Критерії оцінювання конкурсних матеріалів.

Журі оцінює матеріали, подані на Конкурс, за такими критеріями:

1. **План-конспект**, який надає чітке уявлення про перебіг уроку/виховного/позакласного заходу (**усього 50 балів**) і охоплює:

- чітке планування перебігу уроку/заняття, виховного/позакласного заходу (відповідно до його типу і структури), виховного заходу (**10 балів**);
- дотримання основних (психолого-педагогічних, методичних, санітарно-гігієнічних) вимог (**10 балів**);
- доцільність і результативність запропонованого інформедійного компоненту (**10 балів**);
- творчість, оригінальність (**10 балів**);
- якість оформлення (**10 балів**).

2. **Додатки (усього 40 балів):**

- наявність усіх додатків, зазначених у конспекті уроку/заняття, виховного/позакласного заходу (**5 балів**);
- зміст додатків (**10 балів**);
- технічне виконання (**10 балів**);
- оригінальність (**10 балів**);
- додатковий заохочувальний бонус (**5 балів**).

Бали визначаються та фіксуються в підсумковому протоколі.

5. Організаційний комітет та журі Конкурсу

5.1. Для організації та проведення Конкурсу створюється організаційний комітет та журі.

5.2. Склад журі:

Семенов Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка – голова оргкомітету;

Пономаренко Наталія Петрівна – доктор філософії, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»;

Кириленко Надія Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Муратова Ольга Віталіївна – кандидат історичних наук, доцент, завідувач секції теорії літератури та історії української літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Кошелева Наталія Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Тимова Ольга Борисівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Соларьова Наталія Олександрівна – заступник директора з виховної роботи, учитель української мови та літератури КУ «Сумська загальноосвітня школа I-III ст. № 27»;

Пойда Олександр Сергійович – директор Бахмутської ЗОШ I-III ступенів № 18 ім. Дмитра Чернявського;

Юрченко Артем Олександрович – секретар оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (секретар входить до складу журі без права оцінювання конкурсних матеріалів, забезпечує ведення належної документації).

5.3. Очолює організаційний комітет голова – керівник освітньо-дослідницького центру «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус».

Голова організаційного комітету:

- розподіляє повноваження членів організаційного комітету;
- керує роботою з організації та проведення Конкурсу;
- несе відповідальність за об'єктивність перевірки та оцінювання робіт учасників, розгляду апеляцій;
- проводить консультації для учасників конкурсу;
- аналізує рівень підготовки учасників конкурсу, готує подання оргкомітету про нагородження переможців, складає відповідний звіт.

5.4. Члени організаційного комітету та журі:

- здійснюють організаційну роботу щодо проведення Конкурсу;
- забезпечують порядок проведення Конкурсу;
- здійснюють експертне оцінювання методичних матеріалів, поданих на Конкурс;
- забезпечують об'єктивність експертного оцінювання конкурсних матеріалів;
- визначають переможців і призерів Конкурсу;
- сприяють висвітленню результатів Конкурсу на сторінках освітньо-дослідницького центру «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус».

6. Визначення, нагородження переможців Конкурсу

6.1. За підсумками Конкурсу журі визначає переможців та призерів.

6.2. Після розгляду методичних матеріалів журі визначає 4 переможців; по одному для кожної категорії; 6 призерів (загалом 10 осіб). Усі категорії є рівноправними.

Якщо за результатами Конкурсу в учасника є питання, голова та/або члени журі надають йому аргументовані роз'яснення та рекомендації.

6.3. Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами та цінними подарунками.

6.4. Призери Конкурсу отримують сертифікати за участь у Конкурсі.

6.5. Кращі матеріали Конкурсу журі рекомендує до друку в е-посібнику «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬ».

6.6. Результати будуть оголошені 21 лютого 2021 року.

7. Фінансування Конкурсу

Проведення Конкурсу фінансується за рахунок коштів грантового проєкту «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус».

Заявка
на участь у конкурсі методичних розробок з інфомедійним компонентом

ПІБ	
Посада, фах	
Заклад освіти	
Контактні дані: телефон, e-mail	
Категорія (вказати необхідне)	для здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти (5-11 класи);
	для здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
	для студентів закладів фахової передвищої освіти;
	для студентів закладів вищої педагогічної освіти.

Вимоги до оформлення методичної розробки (конспекту уроку/заняття, фрагмента уроку/заняття, позакласного/виховного заходу), що подається для участі в Конкурсі

Методична розробка зінфомедійним компонентом – логічно структурований і детально описаний перебіг проведення заняття (уроку, фрагмента уроку, позакласного/виховного заходу) до 10 сторінок друкованого тексту.

Методична розробка повинна містити такі компоненти:

1. **Титульний аркуш.**

2. **Анотація** (стисло зазначити проблему, якій присвячена методична розробка, які питання висвітлює, кому може бути корисною – 3-4 речення).

3. **Власне методична розробка.**

4. **Список використаних джерел** (Список використаних джерел розміщується через рядок після основного тексту тез в алфавітному порядку. Список оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток 3).

Конкурсні матеріали повинні бути підготовлені з урахуванням таких вимог:

1. Текстові файли подаються в текстовому редакторі Word:

- шрифт: TimesNewRoman, кегль 14, інтервал одинарний; перший абзацний відступ 1,25.

- поля: верхнє, нижнє, праве, лівє – 2 см;

- вирівнювання: по ширині;

- таблиці, схеми, малюнки, графіки подаються в основному тексті роботи або виносяться окремими додатками (у форматах Doc, JPG, PDF, TIFF). Рисунки і таблиці в тексті наскрізно нумеруються та підписуються за зразком Рис. 1. Назва / Табл. 1. Назва.

- сторінки не нумеруються, переноси слів не допускаються.

2. На титульному аркуші має бути зазначено:

- назва закладу освіти (кегль 14, Caps, вирівнювання по центру);

- назва методичної розробки (кегль 18 напівжирний, вирівнювання по центру)

- ПІБ автора (повністю), місце роботи, посада (кегль 14, вирівнювання по правому краю);

- назва населеного пункту, рік (кегель 14, вирівнювання по центру)ю

3. Структура методичної розробки.

Дисципліна/предмет:

Клас/курс:

Тема уроку/заняття, позакласного/виховного заходу (згідно з програмою):

Мета уроку/заняття, позакласного/виховного заходу (згідно з програмою):

Обладнання:

Компетентності з ІМГ, які розвиває заняття за цією темою (оберіть потрібне).

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ	<p>Розуміння, як працюють медіа: власники, журналістські стандарти, редакційна політика.</p> <p>Уміння визначати жанри журналістських повідомлень.</p> <p>Розуміння понять цензури, самоцензури.</p> <p>Уміння аналізувати твори кіномистецтва.</p> <p>Уміння аналізувати рекламу, розрізняти її типи (соціальна, комерційна, піар, контекстна реклама тощо).</p>
КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ	<p>Уміння ставити питання.</p> <p>Уміння обґрунтовувати власну позицію.</p> <p>Уміння оцінювати та інтерпретувати події.</p> <p>Уміння проводити паралелі з теперішнім часом.</p> <p>Уміння аналізувати передумови та причини події.</p>
СОЦІАЛЬНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ	<p>Уміння ідентифікувати та протидіяти мові ворожнечі.</p> <p>Уміння ідентифікувати і протидіяти стереотипам і дискримінації.</p> <p>Навички етичного спілкування.</p>
СТІЙКІСТЬ ДО ВПЛИВІВ, ФАКТЧЕКІНГ	<p>Уміння ідентифікувати прояви пропаганди.</p> <p>Уміння ідентифікувати ботів і тролів.</p> <p>Уміння ідентифікувати фейки й інструменти маніпуляції (зокрема, через псевдоекспертів, клікбейт-</p>

	заголовки, маніпулятивні фото, відео, тексти, статистику тощо). Базові навички емоційного інтелекту (ідентифікувати вплив медіа на наші емоції).
ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ	Уміння ефективно шукати інформацію. Уміння шукати та працювати з джерелами та першоджерелами. Розуміння авторського права, вміння вирізняти плагіат. Уміння відрізняти факти від суджень. Уміння систематизувати інформацію, висувати гіпотези та оцінювати альтернативи.
ЦИФРОВА БЕЗПЕКА	Менеджмент приватності, розуміння цифрового сліду. Навички з особистої кібербезпеки (протидія онлайн-шахрайству, шкідливим програмам). Уміння запобігати ризикам у комунікації (протидія кібербулінгу, грумінгу).
ВІЗУАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ	Уміння аналізувати фото, лого, символи, постери, інфографіку, інші візуальні ряди.
ІННОВАЦІЙНІСТЬ, РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ	Уміння втілювати ідеї завдяки онлайн-інструментам. Уміння використовувати медіа для соціального блага.

Форми організації навчальної діяльності: тренінг, симуляційна гра, дискусія, групова робота, індивідуальне творче завдання тощо.

Вид навчальної діяльності (для ЗВО та ЗФПО): лекції/практичні заняття/ лабораторні заняття / СРС.

Короткий опис дисципліни(для ЗВО та ЗФПО).

Стисла анотація до лекції/презентації, план практичного заняття, опис прав і завдань з ІМГ(для ЗВО та ЗФПО):

Розгорнутий конспект уроку/заняття, фрагмент уроку/заняття, конспект позакласних/ виховних заходів) з інфомедійним компонентом.

Зразок оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел формується за абеткою за правилами чинного в Україні стандарту ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». За наявності до джерел додається відповідний їм DOI.

Один автор

1. Іванов І. І. Українська мова: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 495 с.
2. Петренко В. П. Викладання української мови у закладі вищої освіти: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.
3. Де Рибас А. Старая Одесса. Исторические очерки и воспоминания. Одесса, 1913. 379 с.

Два автори

4. Іванов А. Г., Іванова К. П. Українська мова за професійним спрямуванням: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с.
5. Виноградський Є. С., Козолуп Д. В. Синтаксис: підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 281 с.

Від трьох до шести авторів

6. Захарченко Р. О., Коваленко М. М., Кулик А. М. Мовна свідомість: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с.
7. Латковська Є. А., Ліннік Д. В., Маяк О. А. Фразеологізми в ЗМІ: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с.
8. Недбай А. В., Ольховик З. М., Павліна В. В., Петренко Р. Р., Пилипчук Д. О.: монографія. Донецьк: Дон НУЕТ, 2009. С. 156–168.
9. Гроші України / Р. М. Шуст та ін. К.: УБС НБУ; Х.: ТОВ «Видавництво “Фоліо”», 2011. 502 с.

Від семи і більше авторів

10. Наука та інновації в сучасному світі: освіту, виховання, фізичне виховання і спорт: монографія / Г. А. Гилев та ін.; Одеса: Купрієнко С. В, 2017. 183 с.

Багатотомне видання

11. Історія України: Історико-економічне дослідження: в 2 т. / за ред.: В. А. Смолій. К.: Ніка-Центр, 2011. 696 с.

12. Украина и еерегионы на пути к инновационномуобществу : в 4-х т. / подобщ. ред. В. И. Дубинского, И. П. Булеева. Донецк: Юго-Восток, 2011. Т. 3. 400 с.

Частина книги

13. Шевченко В. В. Розвиток галузей промисловості. Економічна історія України: Історико-економічне дослідження: в 2-х т. / відп. ред. В. А. Смолій; НАН України, Ін-т історії України. К.: Ніка-Центр, 2011. Т. 1. Розд. 20. С. 626–632.

Редактор (без автора)

14. Правове виховання в сучасній Україні: монографія / за заг. ред.: В. Я. Тацій, А. П. Гетьман, О. Г. Данильян. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с.

Автор і перекладач

15. Питерс Т., Уотермен Р. В пойскахэфективногоуправления (опытлучшихкомпаний) / ред. Л. И. Евенко; пер.: Д. Васильев, В. Зотов. Москва: Прогресс, 1986. 424 с.

Періодичні видання

16. Герасімова Т. Ю. Методи формування навчально-пізнавальної компетентності учнів на уроках фізики. Фізико-математична освіта, 2018. Випуск 1(15). С. 167–170. DOI: 10.31110/2413-1571-2018-015-1-030.

17. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Комунікаційна ефективність web-технологій у маркетингу науково-освітніх послуг. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. № 1. С. 69–78.

Стаття в збірнику

18. Боровой С. Я. Особливості формування населення міст Південної України в дореформений. Історія народного господарства та економічної думки Української РСР. К.: Наукова думка, 1982. Вип. 16. С. 63–68.

19. Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. Вісник Національної академії правових наук України. Харків, 2010. № 2. С. 28–39.

Матеріали конференцій

20. Ілляшенко С. М. Маркетинг знань: роль і завдання. Тези доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу» (Суми, 27–29 вересня 2012 року). ТОВ «ДД «Папірус», 2012. С. 102–104.

21. Юрченко А. О. До питання про вибір програмних засобів для створення та редагування веб-контенту як ІК-компетентність сучасного вчителя. FOSS Lviv 2017: міжнародна науково-практична конференція (м. Львів, 27–30 квітня 2017 р.), 2017. С. 87–90.